

ՎԵՐՁԱՐԱՆ

Նա անաչառ դիտողութիւն կրկնեցի ուղղադատ եւ անշահատէր Հայոց
Արդ՝ փառաբերով այս տեղ բա-
ցայայտել թէ՛ մեր կրկնեցուցոյ
բուն իսկ նպատակը ու բաղձանքը
չէ թէ ոմանց պէս մեր կրկնեց փա-
ռաւորաբար յազեցունել և մաս-
նաւոր շահ մը ձեռք բերել է, այլ
համայն ազգութեան շահն ու օ-
գուտն, փառքն ու պատիւն փնտ-
ռել և ահա անոր համար է՝ որ
այն անկողնակալ՝ անշահատէր և
հանրագուտ դիտողութիւն ու վեր-
ջաբանը ընել ուղղած ենք ազատ-
րէն:

Որպէսզի՝ եթէ ազգը չուզեր այ-
սօր երեք կաթողիկոսութիւն ունե-
նալ, եթէ ժամանակին ձախորդ
բերմունքէն և կամ քաղաքական
գործիքէն յառաջ եկած են այն
երեք հայրապետական աթոռները
ըսել կուզեն, և եթէ այժմ՝ խոր-
հելով ազգը օգտակար կ'անանայ
այն բաժանումը վերցնելով՝ երեք
աթոռք ի մի ձուլել, ինչպէս որ
Ազգ. Կեդր. վարչութեան այս մա-
սին բռնած ընթացքէն ևս կ'հաս-
կցուի, հարկ չէ ուրեմն ասանկ
բռնական ազգափոխում միջոցներու
դիմելով՝ զանազան անարգանք և
թշնամական ոգւով այն երկու
խեղճ ու թշուառ աթոռները՝ Կի-
լիկիա ու Աթմար միշտ այսպէս
չարաչար հարուստեմը՝ ճնշել ու
բռնարարել. թող ինչպիսի պէտք
եղած միջոցները ձեռք առնելով
Ազգ. բարեխնամ վարչութիւնը
զարգանն ու զօգտակարն անօրինէ
և ի գործ դնէ ժամ յառաջ, վա-
սքնդի կրկնեցի Հայութիւնը ազգին
այդպիսի բարեխնամով դադարա-
րին երբեք չհակառակիր. որովհե-
տե կրկնեցին ալ համագումար է
արդէն՝ որ փոխանակ ազգը երեք
տեղ կաթողիկոսական աթոռ ունե-
նալով՝ ասանկ միշտ գաւառական
ու երկարապարտեան տեղիք տա-
լու, Ազգ. չինութեան և յառաջա-
դիմութեան նպատակներ և կարող
ազգին ներկային ու ապագային
համար արդիւնաւոր՝ օգտակար ու
յարմարագոյն գտնաւոր մը որո-
շէ, և ի մի ձուլելով այն երեք
զինեան ապօրինաւոր կաթողիկո-
սութիւնը համաձայն հաճութեամբ
համայն ազգայնոց՝ հոն փոխադրէ

նոյն հայրապետական բարձր գահը,
և ահա այն ժամանակ կրնայ միայն
կատարեալ խաղաղութիւն միու-
թիւն և եղբայրսիրութիւն հաս-
տատուիլ ազգին մէջ հիմնական
կերպով, և ահա այն ատեն՝ կը-
սեմ, կրնայ ըլլալ անշուշտ Գ. Կ. Լ.
Կիլիկիա, ըստ փրկչական ամենաբա-
րի կամայ և այս անսակ գերազան-
ջ հանրագուտ ու բարոյ ազգու-
թեան ևս հաճելի Աթոռոյ մը հաս-
տատութիւնն ալ՝ անկեղծ և անպա-
տուռակ ճշմարտութիւն մը խօսելու
համար, ոչ ի վարդաբանատ՝ ոչ ի
Սիւս և ոչ ալ Միջմարմար կրնայ ըլլալ,
քանի որ յայտնի կ'տեսնուի թէ
այն երեքին Աթոռներն ալ իւր-
եանց այժմեան դերքովն ազգու-
թեան ոչ ներկային և ոչ ապագա-
յին բաղձացեալ ներթական ու բա-
րոյական արդիւնքը չ'պիտի կրնան
արտադրել. ըստ որում Արարատ-
եան աթոռն տեղական տիրող զօ-
րութեան շղթայիւր կապեալ ու
կաշկանդեալ՝ չէ թէ Հայաբնակ
հեռաւոր երկիրներու, մինչև իսկ
իւր մտակայ վիճակաց նպատա-
ւոր լինելու ազատութիւնն չունի:

Իսկ Սոյ Աթոռոյն պէտք եղած
կարեւորութիւնը ազգին կողմանէ
ցարդ չ'տրուելէն դատ՝ տեղւոյն օգն-
ջուրն ու դերքն ալ չ'ներէր ազգին
նպատակին օրինաւորագոյն ծառա-
յել, զի նոյն իսկ Աթոռատեղին ևս
ուրիշ վանքերու նման վկայեալ
որբաւայր մ'է ուստատեղի մը չ'ըլ-
լալով չ'կրնար անանկ արժանաւոր
բարձր դերք մը ունենալ:

Նմանապէս Աթմարայր Աթոռն
եւս աննշան ու անձանօթ տեղ մը
հիմնուած և ամեն մէկ օգտակար
միջոցներէ զուրկ ըլլալով ինքնին
կ'հաստատէ որ ազգին փառաբա-
նաց համաձայն կաթողիկոսարանի
մը չ'կրնար վերածուիլ:

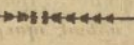
Ուստի պէտք է որ ազգը երեք
հարաւորեցանութիւն ի մի ձուլելով
հանդերձ՝ զայն ի Ս. Երուսաղէմ,
ի նոյն ցանկալի վայրն ամենայն ազ-
գաց ի անօրինական Սրբադիմաւոր
տեղին՝ ի Սրբոց Յովսէփեանց տա-
քերական դերազան Աթոռն հաս-
տատելու ընդհանրական հայրա-
պետութիւնը, զի նոյն իսկ ուրիշ
և քանչեւ ի քաղաքը ունի և եթ
յարմարութիւն այնպիսի մի ազ-
գային հայրապետական Մայր Աթոռ-

ուր Մայրաքաղաք Երուսաղէմ տե-
րունական ամեն մէկու և երկր-
պագայի վայրերով զի նա ինքն
ընդհանուր Քրիստոսից այցելու-
թեան ընդունակ, Հիւթեան ճըշ-
մարիտ արարածն է, համայն աշ-
խարհի նախանձեղի ամալը մը ըլ-
լալով՝ ունի միայն տեղ եղած ա-
մեն մէկ յատկութիւնը, հոգե-
ւոր և մարմնաւոր միաբնութիւն,
ներք, կանօնաւոր մքանութիւն,
պատրաստ դպրոց և պարան, և
կեղեցական բարեկարգութիւն, և
կղերական կրօնասիրութիւն ու պար-
կեղտութիւն, թէ և նթականն առ-
այժմ փոքր ինչ վրեւալ է յօրի-
նաւորութեան, բայցն ալ գրե-
թէ յոռի մատակարարութեան և
անխորձ տնտեսագիւծեան յա-
ռա՛յ եկած ըլլալով. կայ քիչ ժա-
մանակէն յօրինաւորութիւն վե-
րածուիլ, եթէ տնտեսգէտ և փո-
ձառու անձանց յանձնի անոր ե-
լից և մտից ազատ մտակարարու-
թիւնը:

ՄՈՒՋԱԼԱ ՍԻՆԱՍԻՐ

1881 թնիսի յունիս 13/23 ինձի
բէնիչնէպիս կիւնիւ, ասթ ալաֆ-
րանիկ սապահըն ծնո լատտէլ-
րինտէ, Մ. Բիթմագ Սաղաւ նէգ-
րինտէ միւսթախտէմ ճէմէթիւն
Համալ.քի, 3000 ատէս լիրաքը Օս-
մանի պիւրիքաթ զայազմաւորու-
թարիքի մէրգուման չէլ ու սիմա-
սինըն վաթֆէ շու վէճ իլէ տիւ:
Սինի թագրիպա 33, ատէս օրթա,
պընքը զըսա վէ քէթանէ բէն-
կիտէ, սաղալ ֆալօսի վէ պիսի
բէնքտէն օլարազ, ազ.քը, կէօզ-
լէրի իլի վէ պըր ազ տիշարը չըդ-
մըշ, սիմաթ տէ յիլմի, լէճնէսի
կիւզէլ, թէնի բարազ, սաղալը
գըվըրըք: Մէրգում, սիւրքաթը
իճրա իթիլի կիւն, սիւհա ընէքի
վէ Խազիլալըրա մախսուս օլա-
րազ, գօթու բէնքի գուշալըր ա-
լարաւ պըր զալըն բալթօ կիլիմիշ,
վէ պալաթաւ տալի գալըն չուխա-
տան եւսվարազ պըր շաքազ գօշ-
մաւ զուլունիւ շուր:

Մ. Մաղաւ, պու խըրըզը պուլ-
տուրաւ վէ եսթուս նէրէտէ օլ-
տուլունու խապէր վրէնէ 300 Օս-
մանը լիրաքը վաթ իթմէքտէ տըր:

ԸՆԴՐԱՐԱՐ ԶՈՎԱՆԱԴՐՈՒԹԵԱՄԵ

ՎՍԵՄ. Պ. ԹԻՍՈՅԻ

ԴԵՍՊԱՆ ԳՐԱՆՍԱՅԻ

ՄԵԾ ՊԵՐԱՆՆԵՐԻ

ԴԻՍԿԱՌՈՐ ԵՒ ԱՆԴԻՄԱԿ

Ի ՆՊԱՍՏ

ՄԻԱՅԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ՀԱՅՈՑ

(ԱՐԱՐԱՏԵԱՆ, ԴՊՐՈՑԱՍԻՐԱՑ-ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ, ԵՒ ԿԻԼԻԿԻԱՆ)

ՀԻՆԴՆԱԲԹԻ ԵՐԵՎԱՆ, ՓԵՏՐՈՒՐ 19/3 ՄԱՐՏ, 1881, ԺԱՄ 3 1/2 ԻՆ

Ի ԹԱՏՐՈՆ ՎԵՐՏԻ ԲԵՐԱ

ԱՆԴԱՄԻ ԿԱՐԳԱԴԻՐ ՄԱՍՆԱԴՐԱՆ

Պ. Է. Տըվօ, Տնօրէն Օսմ. Կայս. Պանդային, Նախագահ
Վսեմ. Նուրեան, Դեր-Նախագահ
Մեծ. Ազարեան Ժօղեֆ, Դաշնակ
Նորատունկեան Դարբիէլ,

Վսեմ. Ազարեան Սարգիս

Մեծ. Ապառնիկ Վիշէն

» Գալուստէն Հիւստալիքտի

» Գալաֆեան Յովսէփ

» Էլմաստէն Չենով

» Էսպեան Յովհաննէս

» Թաշեան Սարգիս

» Թընկը Սիմոն

» Թօփալեան Գէորգ

» Թօփաշեան Սարգիս

» Լըմուսէն Լէոն, Տնօրէն «Բէրէ»

» Լէմուսէն Պանայի

» Լը Շըվալիէ Ժօրժ, Իւս-...

» Լը Շըվալիէ Ժօրժ, Իւս-...

» Լը Շըվալիէ Ժօրժ, Իւս-...

» Լը Շըվալիէ Ժօրժ, Իւս-...

» Լը Շըվալիէ Ժօրժ, Իւս-...

» Լը Շըվալիէ Ժօրժ, Իւս-...

» Լը Շըվալիէ Ժօրժ, Իւս-...

» Լը Շըվալիէ Ժօրժ, Իւս-...

» Լը Շըվալիէ Ժօրժ, Իւս-...

» Լը Շըվալիէ Ժօրժ, Իւս-...

» Լը Շըվալիէ Ժօրժ, Իւս-...

» Լը Շըվալիէ Ժօրժ, Իւս-...

» Լը Շըվալիէ Ժօրժ, Իւս-...

» Լը Շըվալիէ Ժօրժ, Իւս-...

» Լը Շըվալիէ Ժօրժ, Իւս-...

» Լը Շըվալիէ Ժօրժ, Իւս-...

» Լը Շըվալիէ Ժօրժ, Իւս-...

» Լը Շըվալիէ Ժօրժ, Իւս-...

» Լը Շըվալիէ Ժօրժ, Իւս-...

» Լը Շըվալիէ Ժօրժ, Իւս-...

» Լը Շըվալիէ Ժօրժ, Իւս-...

» Լը Շըվալիէ Ժօրժ, Իւս-...

» Լը Շըվալիէ Ժօրժ, Իւս-...

» Լը Շըվալիէ Ժօրժ, Իւս-...

» Լը Շըվալիէ Ժօրժ, Իւս-...

» Լը Շըվալիէ Ժօրժ, Իւս-...

» Լը Շըվալիէ Ժօրժ, Իւս-...

» Լը Շըվալիէ Ժօրժ, Իւս-...

» Լը Շըվալիէ Ժօրժ, Իւս-...

» Լը Շըվալիէ Ժօրժ, Իւս-...

» Լը Շըվալիէ Ժօրժ, Իւս-...

» Լը Շըվալիէ Ժօրժ, Իւս-...

» Լը Շըվալիէ Ժօրժ, Իւս-...

» Լը Շըվալիէ Ժօրժ, Իւս-...

» Լը Շըվալիէ Ժօրժ, Իւս-...

» Լը Շըվալիէ Ժօրժ, Իւս-...

» Լը Շըվալիէ Ժօրժ, Իւս-...

» Լը Շըվալիէ Ժօրժ, Իւս-...

» Լը Շըվալիէ Ժօրժ, Իւս-...

» Լը Շըվալիէ Ժօրժ, Իւս-...

» Լը Շըվալիէ Ժօրժ, Իւս-...

» Լը Շըվալիէ Ժօրժ, Իւս-...

» Լը Շըվալիէ Ժօրժ, Իւս-...

» Լը Շըվալիէ Ժօրժ, Իւս-...

» Լը Շըվալիէ Ժօրժ, Իւս-...

» Լը Շըվալիէ Ժօրժ, Իւս-...

» Լը Շըվալիէ Ժօրժ, Իւս-...

» Լը Շըվալիէ Ժօրժ, Իւս-...

» Լը Շըվալիէ Ժօրժ, Իւս-...

Մեծ. Սեդրիկէն

» Մեդիկէն Սիհրան

» Ներսէսեան Ներսէս

» Նորատունկեան Յարութիւն

» Շալեան Պօղոս

» Ուլիթէյ ըրը Էջ Տնօրէն «Մե-...

» Ունեան Արիկ

» Պեռթեան Բ. Տնօրէն «Մե-...

» Պեռթեան Բ. Տնօրէն «Մե-...

» Պեռթեան Բ. Տնօրէն «Մե-...

» Պեռթեան Բ. Տնօրէն «Մե-...

» Պեռթեան Բ. Տնօրէն «Մե-...

» Պեռթեան Բ. Տնօրէն «Մե-...

» Պեռթեան Բ. Տնօրէն «Մե-...

» Պեռթեան Բ. Տնօրէն «Մե-...

» Պեռթեան Բ. Տնօրէն «Մե-...

» Պեռթեան Բ. Տնօրէն «Մե-...

» Պեռթեան Բ. Տնօրէն «Մե-...

» Պեռթեան Բ. Տնօրէն «Մե-...

» Պեռթեան Բ. Տնօրէն «Մե-...

» Պեռթեան Բ. Տնօրէն «Մե-...

» Պեռթեան Բ. Տնօրէն «Մե-...

» Պեռթեան Բ. Տնօրէն «Մե-...

» Պեռթեան Բ. Տնօրէն «Մե-...

» Պեռթեան Բ. Տնօրէն «Մե-...

» Պեռթեան Բ. Տնօրէն «Մե-...

» Պեռթեան Բ. Տնօրէն «Մե-...

» Պեռթեան Բ. Տնօրէն «Մե-...

» Պեռթեան Բ. Տնօրէն «Մե-...

» Պեռթեան Բ. Տնօրէն «Մե-...

» Պեռթեան Բ. Տնօրէն «Մե-...

» Պեռթեան Բ. Տնօրէն «Մե-...

» Պեռթեան Բ. Տնօրէն «Մե-...

» Պեռթեան Բ. Տնօրէն «Մե-...

» Պեռթեան Բ. Տնօրէն «Մե-...

» Պեռթեան Բ. Տնօրէն «Մե-...

» Պեռթեան Բ. Տնօրէն «Մե-...

» Պեռթեան Բ. Տնօրէն «Մե-...

» Պեռթեան Բ. Տնօրէն «Մե-...

» Պեռթեան Բ. Տնօրէն «Մե-...

» Պեռթեան Բ. Տնօրէն «Մե-...

» Պեռթեան Բ. Տնօրէն «Մե-...

» Պեռթեան Բ. Տնօրէն «Մե-...

» Պեռթեան Բ. Տնօրէն «Մե-...

» Պեռթեան Բ. Տնօրէն «Մե-...

» Պեռթեան Բ. Տնօրէն «Մե-...

» Պեռթեան Բ. Տնօրէն «Մե-...

» Պեռթեան Բ. Տնօրէն «Մե-...

» Պեռթեան Բ. Տնօրէն «Մե-...

» Պեռթեան Բ. Տնօրէն «Մե-...

» Պեռթեան Բ. Տնօրէն «Մե-...

» Պեռթեան Բ. Տնօրէն «Մե-...

» Պեռթեան Բ. Տնօրէն «Մե-...

» Պեռթեան Բ. Տնօրէն «Մե-...

» Պեռթեան Բ. Տնօրէն «Մե-...

» Պեռթեան Բ. Տնօրէն «Մե-...

» Պեռթեան Բ. Տնօրէն «Մե-...

» Պեռթեան Բ. Տնօրէն «Մե-...

» Պեռթեան Բ. Տնօրէն «Մե-...

» Պեռ

